

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s neuměleckým textem

Styl prostě sdělovací

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Uved'te, zda informace jsou pravdivé či nepravdivé.
  - a) Je to styl každodenní běžné komunikace, jeho základní funkce je prostě sdělovací. **P/N**
  - b) Obsahuje zejména rysy psané formy jazyka. **P/N**
  - c) Typickými znaky projevu je plynutí v čase, spontánnost a emocionalita. **P/N**
  - d) Expresivita se v rámci tohoto stylu téměř neobjevuje. **P/N**
  - e) Řazení motivů je často nahodilé, chaotické a motiv nemusí být dokončen. **P/N**
  - f) Do struktury výpovědi jsou začleněna často výplňková slova. **P/N**

2. Doplňte chybějící informace.
  - a) Typickým znakem tohoto stylu je použití neverbálních komunikačních prostředků:
mimika (jak se tváříme), gestikulace (co děláme s rukama), vizika (pohledy očí), jak sedíme, jak stojíme ...
  - b) Často se objevují kontaktní a navazovací prostředky:
vid', že jo, hele, koukej, je to tak, vole, poslyš ...
  - c) Pro prostě sdělovací styl jsou charakteristické tzv. kolokvialismy:
hovorová slova, frazémy – zahrát do autu, brknout někomu, bázírovat na něčem, přijít si na své, dát to ...
  - d) Z hlediska slovtvorby se uplatňuje tzv. univerbizace:
spací pytel – spacák, oční lékař – očař, pedagogická fakulta – pajdák
  - e) Běžné jsou odchylky od větné stavby:
anakolut, zeugma, skladební spodoba, křížení vazeb, neukončené výpovědi ...
  - f) V přirozené běžné komunikaci je častá kombinace spisovných a nespisovných prostředků:
obecná čeština, dialektismy, profesní mluva, slang, argot, vulgarismy, silná expresivita

3. Přiřad'te definici k jednotlivým mluveným jazykovým útvarům prostě sdělovacího stylu.
 diskuse   polemika   referát   kondolence   blahopřání   přípitek
  - a) Názorový střet dvou stran (**polemika**)
  - b) Krátký projev pronášený při zvláštní společenské příležitosti, jako je např. svatba, zpravidla jej pronáší významná osoba před zahájením slavnostní hostiny (**přípitek**)
  - c) Krátké vyslovení všeho nejlepšího při osobních i společenských příležitostech (**blahopřání**)
  - d) Výměna názoru na určité téma, snaží se dospět k objasnění problému nebo vyřešit určitou otázku (**diskuse**)
  - e) Ustálený projev pronášený jako vyjádření soustrasti blízkým osobám zesnulého člověka (**kondolence**)
  - f) Podrobnější zpráva, která informuje o určité události (**referát**)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

4. Mezi psané jazykové útvary prostě sdělovacího stylu patří:
osobní dopis, telegram, všechny krátké informační útvary – oznámení, parte, pozvánka, inzerát, jízdní řády, tiskopisy, složenka, dotazník, anketa, testy, plakáty, programy divadel/kin ...
5. Vysvětlete rozdíl mezi formálním a neformálním dopisem:
Neformální dopis je určen pro reálné, blízké osoby – přátelský, rodinný, milostný- volnější struktura, odlehčený tón.
Formální dopis je určen méně známým lidem, nadřazeným nebo cizím lidem. Měli bychom dodržovat předem danou strukturu dopisu.
6. Komu je adresován otevřený dopis?
Dopis je určen nejen uvedenému adresátovi, ale širšímu okruhu čtenářů.
7. Co bychom měli dodržovat při veřejném ústním jednání?
Je třeba mluvit zřetelně, souvisle; dobře artikulovat, využívat spíše jednoduchých vět, omezit nadužívání zájmen, vyloučit parazitní slova (teda, takže, prostě), zachovat přiměřenou délku projevu, omezit nadměrnou gestikulaci a pohyb těla, dodržet pohled směrem k posluchačům (oční kontakt), nehlédět často do připraveného textu (nečíst projev) ...
8. Seřadte jednotlivé body řízeného jednání na veřejném shromáždění:
a) Řízení diskuse	a) <i>zahájení a přivítání</i>
b) Usnesení	b) <i>seznámení s programem</i>
c) Seznámení s programem	c) <i>referát</i>
d) Koreferát	d) <i>koreferát (podrobnější informace k tématu)</i>
e) Zahájení porady	e) <i>diskuse</i>
f) Referát	f) <i>usnesení</i>
9. Uved'te příklady běžné komunikace prostřednictvím internetu:
mail, SMS, Skype, ICQ, Facebook ...

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.